

Η ΜΙΚΡΗ ΑΡΚΤΟΣ

Παρόλο που ο μικρός αυτός αστερισμός περιέχει μόνο δισδιάκριτους αστέρες αποτελεί μεγάλη πρόκληση και ευχαρίστηση για τους παρατηρητές. Ο λαμπρότερος αστέρας του σηματοδοτεί τον Βόρειο Πόλο του ουρανού προβάλλοντας στον ουρανό τον άξονα περιστροφής της Γης γύρω από τον οποίο φαίνεται να περιστρέφεται ο βόρειος ουρανός. Βλέποντάς την από βόρεια πλάτη, η Μικρή Άρκτος, η οποία είναι επίσης γνωστή ως “Μικρή Κατσαρόλα”, όπως και η γειτονική της Μεγάλη Άρκτος φαίνεται να περιστρέφεται χωρίς τέλος γύρω από τον πολικό αστέρα.

POLARIS (ΠΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΕΡΑΣ)

Υπεργίγαντας αστέρας

Απόσταση : 400 ε.φ.
Διάμετρος : 200 εκ. χιλιόμετρα
Λαμπρότητα : 2000 φορές τη λαμπρότητα του Ήλιου.

Ο Πολικός Αστέρας δείχνει ακριβώς το Βορρά χάρη στο ότι παραμένει ακίνητος στον ουρανό. Βρίσκεται στην άκρη της λαβής της “κατσαρόλας” της Μικρής Άρκτου και είναι ένα σταθερό σημείο αναφοράς στο νυχτερινό ουρανό.

Παρόλο που είναι εύκολο να παρατηρηθεί με γυμνό μάτι, ο Πολικός Αστέρας είναι ο 49^{ος} μεταξύ των φωτεινότερων αστέρων του ουρανού. Είναι ωστόσο ένας γίγαντας 150 φορές μεγαλύτερος και 2000 λαμπρότερος από τον Ήλιο. Παρουσιάζεται όμως αμυδρός λόγω της απόστασής του από εμάς. Μέσω ενός μικρού τηλεσκοπίου το φως του φαίνεται απαλό λευκό, όμως γίνεται πολύ λαμπρό όταν παρατηρείται μέσω μεγαλύτερου τηλεσκοπίου. Ένα όργανο 80-100 mm αποκαλύπτει έναν παρακείμενο γαλαζωπό συνοδό σχεδόν 1000 φορές αμυδρότερο.

KOCHAB

Κόκκινος γίγαντας

Απόσταση : 130 ε.φ.
Διάμετρος : 80 εκ. χιλιόμετρα
Λαμπρότητα : 190 φορές τη λαμπρότητα του Ήλιου.

Βρίσκεται στη βάση της “κατσαρόλας” της Μικρής Άρκτου και ήταν ο Πολικός Αστέρας πολύ πριν το σημερινό Πολικό Αστέρα.

Εκτός από τον Πολικό μόνο δύο (2) αστέρες της Μικρής Άρκτου μπορούν να παρατηρηθούν με γυμνό μάτι κάτω από σκοτεινό ουρανό. Ένας από αυτούς ο Kochab είναι ένας εντυπωσιακός κόκκινος γίγαντας, του οποίου το χρώμα είναι ανεπαίσθητο με γυμνό μάτι και κιάλια, αλλά αρκετά ευδιάκριτο μέσω τηλεσκοπίου.

Τρεις χιλιάδες (3000) χρόνια πριν, πριν η θέση του ουράνιου πόλου αλλάξει λόγω της αργής ταλάντωσης του άξονα περιστροφής της Γης, ο Kochab έδειχνε τον Βόρειο Πόλο. Ήταν έτσι ο πρώτος Πολικός Αστέρας στην ιστορία.

PHERKAD

Μπλε γίγαντας

Απόσταση : 500 ε.φ.

Διάμετρος : 15 εκ. χιλιόμετρα

Λαμπρότητα : 1000 φορές τη λαμπρότητα του Ήλιου.

Αυτός ο μαγευτικός μπλε γίγαντας, αρκετά μακρινός από τη Γη, φαίνεται να είναι ζευγάρι με έναν αστέρα, ο οποίος είναι έξι (6) φορές αμυδρότερος από αυτόν.

Ο Pherkad, ο τρίτος αστέρας της Μικρής Άρκτου που είναι εύκολα διακριτός με γυμνό μάτι, είναι πολύ ενδιαφέρον να παρατηρηθεί κάτω από πολύ καθαρό και σκοτεινό ουρανό. Μαζί με τον αστέρα 11 της Μικρής Άρκτου (11 Ursae Minoris), αποτελεί ένα καλό τεστ όρασης για τους ερασιτέχνες αστρονόμους και ένα εντυπωσιακό θέαμα για κιάλια.

Τους δύο αστέρες στην πραγματικότητα χωρίζουν πάνω από 100 ε.φ. και δεν είναι πραγματικά κλειστό ζευγάρι αστέρων. Όταν παρατηρείται με τηλεσκόπιο με μικρή μεγέθυνση (μεταξύ 30 και 50) το μπλε χρώμα του δημιουργεί μια ασθενή αντίθεση με την κόκκινη χροιά του γειτονικού του γίγαντα Kochab.